

Riktlinje för representation i Västerås stad

Beslutad av Kommunstyrelsen 2013-12-04

program

policy

handlingsplan

riktlinje

VÄSTERÅS STAD

program	uttrycker värdegrunder och förhållningssätt för arbetet med utvecklingen av Västerås som ort inklusive koncernen Västerås stad
policy	uttrycker värdegrunder och förhållningssätt för arbetet i koncernen Västerås stad
handlingsplan	anger strategier och konkreta åtgärder för att nå den politiska viljeinriktningen och fastställda mål på olika nivåer i organisationen
riktlinje	säkerställer ett riktigt agerande och en god kvalitet i handläggning och utförande i koncernen Västerås stad

Riktlinje för representation

Riktlinjen gäller för samtliga anställda och förtroendevalda i Västerås stad.

Riktlinjen omfattar representation och vissa övriga skattefria personalvårdsförmåner.

Till riktlinjen finns tillämpningsanvisningar.

Allmänhetens förtroende är av största betydelse för alla företrädare för Västerås stad. Västerås stads anställda och förtroendevalda skall alltid agera på ett etiskt försvarbart sätt.

Stadens verksamhet finansieras i huvudsak med skattemedel. Det gör det extra viktigt att iakttä återhållsamhet vad avser representation. Representation som utförs på ett olämpligt sätt kan medföra förtroendeskada för staden.

Representation är när anställda eller förtroendevalda i Västerås stad utövar värdskap och bjuder på lunch, middag, kaffe, gåva, inträdesbiljetter, evenemangskostnader etc. till personer i andra organisationer (extern representation) eller till andra anställda eller förtroendevalda i Västerås stad (intern representation).

Representation är ett uttryck för sedvanlig gästfrihet. Den skall vara måttfull, ske kostnadsmedvetet och med klar målinriktning där nyttan med varje representations-tillfälle är tydlig.

All representation skall ha ett direkt samband med Västerås stads verksamhet. Kravet gäller både tidpunkt och plats för representationen och de personer representationen omfattar.

Representation får aldrig förekomma i samband med myndighetsutövning.

Syfte med riktlinje för representation

Syftet med denna riktlinje är att tydliggöra grundläggande regelverk och definitioner, samt att fastställa ansvar.

Till riktlinjen finns tillämpningsanvisningar och en lathund med exempel. Syftet med dessa är att underlätta bedömningen av vad som anses vara representation och personalvårdsförmåner av olika slag, att ge vägledning när det gäller kontering, redovisning av moms samt hantering av eventuella skattepliktiga förmåner inom området representation och vissa personalvårdsförmåner samt att ge vägledning när det gäller beloppsramar för representation och gåvor till anställda och förtroendevalda i Västerås stad. Tillämpningsanvisningarna omfattar även interna och externa kurser och konferenser eftersom det i dessa fall finns en gränsdragningsproblematik gentemot representation. Tillämpningsanvisningarna fastställs av stadens ekonomidirektör.

Definition och regelverk

Med extern representation menas värdskap i tjänsten, mottagaren är personer som inte är anställda eller förtroendevalda i staden.

Intern representation riktar sig istället från arbetsgivaren, förtroendevalda eller anställda till andra förtroendevalda eller anställda i staden och syftet är personalvård eller personalförbättringsåtgärder.

Delvis olika regelverk gäller för extern och intern representation. Syftet med tillfället styr om representationen skall bedömas vara extern representation eller intern representation. Även vid intern representation kan externa deltagare finnas med om det huvudsakliga syftet är internt. Vid bedömningen är det oväsentligt var representationen genomförs. Representation kan ta formen av gemensamma restaurangbesök eller evenemang. Ibland i kombination med presentartiklar.

Representation regleras i flera olika lagar, såsom skattelagstiftningen, mervärdeskattelagen och korruptionslagstiftningen.

I *skattelagstiftningen* regleras att samtliga förmåner från arbetsgivaren i princip är skattepliktiga, men det finns vissa angivna undantag. Såväl extern som intern representation är skattefria förmåner, men det finns en gränsdragningsproblematik, framför allt vad avser intern representation, som måste beaktas. I lagstiftningen framgår även att julgåva, jubileumsgåva och minnesgåva från arbetsgivare till anställda under vissa förutsättningar är skattefria. Se vidare i tillämpningsanvisningarna.

I *mervärdeskattelagen* begränsas avdragsrätten för moms avseende representation. Begränsningen gäller för både extern och intern representation. Det innebär att delar av den moms som betalats inte är avdragsgill i vissa fall. Vid kontering av fakturan måste detta beaktas. Se även tillämpningsanvisningarna.

I *korruptionslagstiftningen* regleras vad en anställd kan ge eller ta emot utan att det anses vara mottagande eller givande av muta.

Då anställd nämns i denna riktlinje med tillämpningsanvisningar likställs anställd och förtroendevald. Som anställd jämställs enligt skattelagstiftningen vikarier och tillfälligt anställda.

Krav på redovisning vid representation

Representationen ska alltid ha omedelbart samband med och direkt värde för verksamheten. För att kunna bedöma detta och hantera kostnaderna rätt utifrån den lagstiftning som styr området krävs följande upplysningar som kan anges direkt på fakturan, eller i specifikation till fakturan:

- En tydlig beskrivning av syftet med representationen
- Datum för representationstillfället
- Vilka som deltagit vid representationstillfället, vilken organisation de tillhör och i vilken roll de deltagit vid representationstillfället.
- Särskilda konton finns för representation i kontoplanen. Se tillämpningsanvisningarna till denna riktlinje.

Extern representation

Extern representation riktar sig till personer som inte är anställda eller förtroendevalda i staden och såsom besökare tar del av stadens gästfrihet i form av måltid, mindre gåva etc. Syftet med extern representation är att främja stadens utåtriktade kontakter och stödja evenemang i staden som är av samhällsintresse eller som syftar till att vidareutveckla stadens intressen.

Vid extern representation bör antalet deltagare från Västerås stad inte på ett påfallande sätt överstiga antalet gäster från andra verksamheter. Endast utgifter för personer som har en direkt anknytning till exempelvis en affärsförhandling får belasta staden. Försiktighet bör iaktas vid ofta återkommande representation mot en och samma person eller grupp av personer.

Vid extern representation är det extra viktigt att beakta korruptionslagstiftningens regler om givande och tagande av mutor som finns i brottsbalken. Det gäller särskilt i samband med representation gentemot befintliga eller blivande leverantörer eller kunder. Se även Västerås stads folder om korruption och muta som återfinns på stadens intranät.

Exempel på extern representation i Västerås stad (se även tillämpningsanvisningarna, exempel 1):

- Besök vars syfte är att knyta eller vidareutveckla kontakt med kommunfullmäktige, styrelser/nämnder eller förvaltningar/bolag.
- Internationella och internordiska besök, vänortsförbindelser och officiella besök i övrigt.
- Enstaka interkommunala sammankomster och studiebesök kan vara extern representation.
- Uppmärksammande av västeråsares goda prestation inom främst idrott och kultur
- Kongresser och evenemang på riksnivå som är betydande för staden.
- Jubileer i ideell organisation med samhällsnyttig verksamhet (se även skatteverkets definition av vad som anses som betydande milstolpar)
- Officiella invigningar av nya verksamheter och betydande anläggningar i staden
- Upprätthållandet av goda affärskontakter (observera lagstiftningen om tagande och givande av muta).
- Affärsförhandlingar i och för verksamheten, t e x förhandlingar om köp eller försäljning, förhandlingar med konsulter och experter samt förhandlingar om kollektivavtal och liknande. (observera lagstiftningen om tagande och givande av muta).
- Vid invigningar, jubileer och officiella besök kan representationsgåva överlämnas till representant från annan kommun, myndighet, företag, förening eller liknande.

Exempel på tillfällen som inte är att betrakta som extern representation:

- Representation mellan olika förvaltningar eller nämnder inom Västerås stad är inte att betrakta som extern representation. Beroende på syftet kan det eventuellt vara att betrakta som intern representation. Förmånsvärde kan uppstå om inte kriterierna för intern representation är uppfyllda.
- Informationsmöten med extern part som har direkt samband med verksamheten är inte att betrakta som extern representation. Som exempel kan nämnas samrådsmöten med kommuninvånare eller företag i olika frågor. Eventuellt erhållen måltid i sådant sammanhang är skattepliktig för anställd.
- Måltider som ingår i samband med externa kurser, konferenser, kongresser, studieresor och liknande är inte att betrakta som måltid i samband med representation och beskattas därför som kostförmån (se även tillämpningsanvisningarna, exempel 10).

- Nätverk som träffas regelbundet för att diskutera gemensamma frågor, exempelvis med andra kommuner, hanteras som externa kurser och konferenser. Eventuella måltider som erhålls är skattepliktiga.

Intern representation

Intern representation riktar sig från arbetsgivaren, förtroendevalda eller anställda till andra förtroendevalda eller anställda. Syftet med intern representation är personalvård eller personalfremjande åtgärd. Måltider i samband med intern representation betraktas som en skattefri kostförmån under vissa förutsättningar. Gåvor till anställda är skattefria upp till vissa belopp som anges i skattelagstiftningen.

Externa gäster kan delta i en i övrigt intern representation om syftet i huvudsak överensstämmer med intern representation. Även vid intern representation bör försiktighet iaktas vid ofta återkommande representation mot en och samma person eller grupp av personer.

Exempel där skattefria måltider kan ingå i samband med intern representation

- Informationsmöten som hålls vid enstaka tillfällen och med kort varaktighet (se även tillämpningsanvisningarna, exempel 2).
- Teambuilding eller kick-off med i princip hela personalen eller gruppen. Om det kombineras med informationsmöte blir måltiderna skattefria. Trivselaktivitet kan ingå (se även tillämpningsanvisningarna, exempel 3).
- Personalfester, dock högst två per år. Julbord räknas som personalfest såvida inte julbordet intas i samband med ett informationsmöte med personalen (se även tillämpningsanvisningarna, exempel 4).
- Enklare förtäring vid styrelsemöte, revision och liknande (se även tillämpningsanvisningarna, exempel 5).
- Interna kurser och planeringskonferenser med gemensamma måltidsarrangemang (se även tillämpningsanvisningarna, exempel 9).
- Personalutflykt med trivselaktivitet kan klassificeras som en av två personalfester om den inte kombineras med informationsmöte, interna kurser eller konferenser. Vissa trivselaktiviteter är skattefria som övriga personalvårdsförmåner.

Exempel på övriga skattefria personalvårdsförmåner;

- Kondoleansblomma vid medarbetares eller förtroendevalds bortgång (se även tillämpningsanvisningarna, exempel 6).
- Julgåva, jubileumsgåva och minnesgåva (se även tillämpningsanvisningarna, exempel 7).
- Blomma från arbetsgivaren vid längre tids sjukdom, barns födelse och liknande (se även tillämpningsanvisningarna, exempel 7).
- Enklare måltid då anställd slutar eller går i pension (se även tillämpningsanvisningarna, exempel 8).
- Fritt kaffe, fri frukt, vissa trivselaktiviteter mm

Exempel på tillfällen som inte är att betrakta som intern representation:

- Interna sammankomster som inte uppfyller villkoren för intern representation, exempelvis regelbundna möten.
- Arbetsmöten. Luncher i samband med interna möten är inte intern representation, då syftet med intern representation inte uppfylls. Mottagaren av förmånen skall beskattas för kostförmån. I Västerås stad skall tillagade måltider vid arbetsmöten, exempelvis lunchmöten, normalt inte förekomma. (se även tillämpningsanvisningarna, exempel 11).

Vem beslutar om representation och övriga skattefria personalvårdsförmåner i Västerås stad?

I delegationsordning skall framgå hur beslut om representation skall fattas, av nämnd eller på delegation.

Den som har fått attesträtt kan attestera representation och övriga personalvårdsförmåner enligt denna riktlinje, inom sitt ansvarsområde, upp till de beloppsgränser som finns i attestreglerna. Eventuella beloppsbegränsningar, samt hur beslut skall fattas skall framgå i delegationsordning eller i nämndspecifika tillämpningsanvisningar.

Observera att högre belopp än rekommenderat för gåvor till anställda kan medföra skattskyldighet för den anställde.

Om den attestberättigade själv medverkat vid representationstillfället får denne inte attestera sina egna kostnader. Attest vid sådana tillfällen ska ske av överordnad chef. Undantag kan ske då den attestberättigade är en av flera deltagare och summan är ringa.

Servering av alkohol som staden betalar

Extern representation. I samband med måltid kan alkoholhaltig dryck i form av öl, cider eller vin serveras om den som är värd bedömer det som lämpligt. Bedömningen skall ske restriktivt.

Intern representation. I samband med måltid kan alkoholhaltig dryck i form av öl, cider eller vin serveras, men endast restriktivt och vid speciella tillfällen. Det skall alltid godkännas av förvaltningschef eller motsvarande. Servering av alkoholhaltiga drycker på stadens bekostnad får inte ske vid interna kurser och konferenser.

Övriga skattefria personalvårdsförmåner

Personalvårdsförmåner är förmåner av mindre värde, som syftar till att skapa trivsel i arbetet. För att en sådan förmån skall vara skattefri måste den rikta sig till hela personalen. Med hela personalen menas enligt skattelagstiftningen även vikarier och tillfälligt anställda, men inte tjänstlediga. Särskilda anvisningar finns för friskvårdsbidrag, se stadens intranät - Insidan, medarbetarhandboken, för mer information.

Exempel på skattefria personalvårdsförmåner är kaffe, förfriskningar, frukt och enklare förtäring som inte kan ses som måltid i samband med arbetet, trivselutflykt samt friskvård och kontorsmassage.

Tagande och givande av muta

Eftersom anställda och förtroendevalda inom den offentliga förvaltningen arbetar på medborgarnas uppdrag och i deras intressen är det av yttersta vikt att de i sitt arbete inte låter sig påverkas av ovidkommande önskemål eller hänsyn. Anställda och förtroendevalda ska vara ytterst restriktiva till att ta emot gåvor och förmåner från personer eller företag/föreningar/organisationer som man har att göra med i tjänsten. Se även informationsbroschyr om korruption och muta på stadens intranät – Insidan.

Lagregler om tagande och givande av mutor finns i brottsbalken. Tagande av muta är när en arbetstagare eller en förtroendevald tar emot en otillbörlig förmån för utövningen av anställningen eller uppdraget. Att begära eller godta ett löfte om en otillbörlig förmån är också tagande av muta. Detta gäller även när den som tar emot, godtar ett löfte om eller begär förmånen för någon annan.

Givande av muta är att lämna, utlova eller erbjuda en otillbörlig förmån. Vägledning i dessa frågor kan hämtas på Institutet mot mutor (IMM):s hemsida på www.institutetmotmutor.se.

Förmånsbeskattning och traktamente

Representation är normalt inte föremål för förmånsbeskattning. Förutsättningen för skattefrihet är att representationen har ett omedelbart samband med verksamheten. Förmånsbeskattning kan bli aktuellt exempelvis om måltiden inte är att betrakta som representation, då gåvor inte uppfyller kriterierna för skattefria gåvor eller för andra skattepliktiga personalvårdsförmåner.

Det är den enskildes ansvar att själv meddela löneavdelningen att en förmån erhållits. Detta kan göras på flera olika sätt, se tillämpningsanvisningarna till denna riktlinje. Förmånsbeskattning för kostförmån sker med schablonbelopp,

Eventuellt traktamente reduceras för fria måltider oavsett om de bedöms som skattefria eller skattepliktiga eftersom traktamentet är avsett för att täcka kostnader som den anställde eller förtroendevalde haft. Undantaget är måltid som ingår i priset för resa med allmänna färdmedel eller hotellfrukost som ingår i priset för övernattningen.

VÄSTERÅS STAD